București, 25 Iunie 1945

Dragă Tanți,

... Mai știu eu cum ar putea fi interpretat faptul că-ți scriu în fiecare zi ?!... Cred că mi s'ar putea atribui și vina că n'am alte de făcut. Dau cea mai puternică dezmințire acestei păreri pe care n'o pot numi decât răutăcioasă. Am ce face și încă am multe de făcut. Am și fac multe. Și nu dau voie nimănui să se exprime că altă nu fac decât să-ți scriu ție...

Bine, ce or zice alții, să zică și să le fie de bine cu părerile lor. Doar proverbul glăsuiește limpede: „gura lumii slobodă". Însă un lucru mă întreb eu și mă chinui să-l aflu: oare ce gândești tu ? Spui într'un loc, într'una din scrisorile tale, că ți se pare destul de interesantă această prietenie dintre noi prin aceea că nu ne cunoaștem personal. Sunt și eu de părerea ta. Și să știi că mi-i teamă de un lucru. Am să-ți fac o destăinuire. În 1941, primăvara,

v.

eram în Fălticeni și tocmai sfârșeam clasa a opta. Mânat de niște dorințe care ar împovăra tărtăcuța de le-aș înșira aici, am căutat o adresă a unui necunoscut, voind să-i scriu numaidecât. Neavând alt criteriu de ales, m'am luat după sonoritatea numelui. Și fiindcă nu aveam unde căuta într-altă parte, am răsfoit colecțiile revistei „Universul Copiilor", pe care și acum le păstrez cu grijă. Am găsit ce căutam, mi-a plăcut numele: Octavian P. Soreseu, și i-am scris, spunându-i că-i cer prietenia. După o săptămână am avut răspunsul care mi-a încântat. De-am scris destul de mult toată vara lui 1941. De-am descoperit foarte bunul prieten. El trebuia să treacă în clasa opta. Adică trecuse. Eu aveam să urmez anul întâiu de facultate. Așteptam toamna când trebuia să ne cunoaștem de la ochi la ochi și să se confirme tot ceea ce recunoscusem o vară întreagă... Dar când ne-am întâlnit și când ne-am confruntat credințele prin viu grai, am văzut dintr-o dată prăpastia dintre noi. El crescuse și se formase în București, se adoptase perfect mediului și concepțiilor de aici, pe când eu veneam din provincie, cu alte idei despre lume și despre viitor. Mi-a revoltat chiar o vorbă

a lui pe care mi-a rostit-o din prima zi. Venise vorbindu-ne despre bacalaureat. Trebuia să se prezinte și el peste un an și-și exprima de pe atunci temeri mari. Eu am căutat să-l liniștesc, spunându-i că în definitiv bacalaureatul nu-i decât o spaimă, de cele mai multe ori neîntemeiată. — „Dacă l-aș da și eu în provincie cum l-ai dat tu, așa ar fi, - mi-a răspuns, - dar eu îl dau în București!"... Am tăcut și-am evitat după asta discuțiile în care s'ar fi putut strecura vreo aluzie de superioritate asupra vreunui lucru din afara Bucureștiului. Azi una, mâine alta, până când ne-am despărțit complect. În vara următoare și-am scris de două ori și nu mi-a răspuns niciodată. Am tăcut și eu. Acum ne întâlnim foarte rar. Nu l-am văzut de prin Noembrie. E student în anul II la Academia Comercială și Drept. Scrisorile de acum patru ani stau mărturie, ca niște foi veștede, mirosind a trecut; mărturia unor credințe ce s'au dovedit fără temeiu.

Revin la scrisorile noastre și la teama mea. Nu doresc, Doamne ferește! Dar s'ar putea ca atunci când ne vom cunoaște să fim mai puțin apropiați decât azi când între noi stau sute de

/.

chilometri. Poate nu-mi dai dreptate; doresc din suflet ca până la urmă nici să n'o am, dar teama mă sgudnie tot mai mult când privesc exemplele trecutului.

De aceea primește, Tanți, gândurile și rândurile unui prieten care îți este apropiat tocmai fiindcă se află departe. Când ai să mă cunoști, ai să vezi că sunt o fire închisă, posacă, neprietenoasă, o figură inexpresivă, palidă, osoasă, fără nimic atractiv în vorbă sau în gest. Cu'n singur lucru mă laud, dar asta mai mult în ochii mei, cu toate că știu că lauda proprie e o scădere dublă - mă laud că știu să port condeiul pe hârtie. Dar acesta e un atribut atât de insuficient! Mai ales că mă îndoiesc adesea și asupra valorii lui. Tu vei fi citit scrisorile mele și îți vei fi putut face o părere. Niciodată nu-mi place ce-am scris în prezent. Îmi place ce-am scris cu trei-patru ani în urmă. Peste patru ani au să-mi placă și scrisorile către tine. Probabil und trecutul așează peste rânduri o mireasmă specială.

Așa că, încă odată, primește, Tanți, trudași slucinmul acestor scrisori și nu-ți fă nici o iluzie, așa cum nu-mi fac nici eu.

Diogene